

4. Томащук, Ю. О. Дискурсивно-прагматичні характеристики англомовного інтернет-інтерв'ю (на матеріалі Інтернет-журналів для підлітків “gUrl”, “Seventeen”, “Teen Vogue”): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки. Луцьк. 2016. 243 с.

5. Хомик, А. Ю. *Формування стратегічної компетентності в професійно орієнтованому усному англомовному спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій*: дис. ... докт філос.: 011 / Терноп. нац. пед. ун-т імені Володимира Гнатюка. Тернопіль. 2022. 283 с.

6. Швелідзе, Л. Твіт як мовленнєвий жанр українського та американського політичного дискурсу: лінгвопрагматичний аспект. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2020. Vol. VIII (70) 235. P. 36–39/

7. Van Dijk, T. A., Kintsch, W. *Strategies of Discourse Comprehension*. Academic Press: New York. 1983. 389 p.

8. Oxford, R. L. *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. 1st Edition. Boston: Heinle and Heinle Publishers. 1990. 343 p.

Місецька Ія

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ

Перехід до інклюзивного навчання складний не лише в теорії, найбільше – у втіленні в життя принципів інклюзії. Кожен, хто безпосередньо займався цими питаннями, має свій досвід, своє бачення. Об'єднує розуміння того, що ставлення суспільства до дитини з особливими потребами значною мірою є свідченням його цивілізованості. Відомо з історії, що в Спарті таких скидали з високої скелі, у стародавній Франції – віддавали в жертву, в Римській імперії – позбавляли цивільних прав і прирівнювали до божевільних. Знаємо, що суспільство – це кожен з нас, наша готовність бачити, приймати, допомагати. Інклюзія – це рух від дискримінації й упередження у бік майбутнього. І треба працювати над тим, щоб збудувати світ, який вважає різноманіття чимось вартим пошани, а не проблемою, яка чекає на виправлення, в якому кожна дитина, кожна людина, незалежно від кольору шкіри, статі, особливостей фізичного й інтелектуального розвитку, наділена гідністю і має рівні можливості вчитися і реалізовувати свій потенціал.

Ще донедавна про дітей з порушеннями психофізичного розвитку в нашій країні говорили неголосно, здебільшого фахівці між собою. Широкою громадськістю, в тому числі й педагогічною, ці питання оминалися, мало висвітлювались, щоб «не псувати імідж суспільства». Політика зрівнювання, ігнорування будь-якої диференціації дітей за рівнем розвитку, якої дотримувались протягом багатьох десятиріч, неухильно протиставляла дітей з психофізичними недоліками основній масі їхніх ровесників як аномальних.

Розвиток громадського руху за захист прав дітей з особливими потребами та їхніх батьків змусив шукати форми навчання у школі, альтернативній інтернату. Зарубіжні та вітчизняні дослідження переконливо показали негативний вплив інтернату на здоров'я та формування особистості дитини, окрім того, що відрив її від сім'ї порушує права батьків, які завжди досить трагічно сприймали цю необхідність [1; 4; 5].

Ще один важливий аргумент проти інтернату – ізоляція дітей в особливому мікросередовищі. Це ускладнює їхню подальшу соціальну адаптацію. Названі аргументи давно змусили світову науку та практику шукати інші, досконаліші форми навчання і виховання дітей, які потребують спеціальної педагогічної і медичної допомоги. Сьогодні в більшості розвинених країн такі діти інтегруються в єдиній загальноосвітній системі, де вони отримують допомогу спеціальних педагогів у засвоєнні знань, вироблені необхідних навичок та вмінь [3; 5].

Згідно останніх досліджень інтегроване навчання дітей зі спеціальними потребами втілюється і в Україні [1; 2]. Хоча за цими дослідженнями й власними спостереженнями можна сказати, що наша масова школа насправді не готова до такого ступеня інтеграції зі спеціальною, щоб об'єднати дітей з помітною різницею у рівні інтелектуального розвитку та спеціальними потребами в методах навчання в одному класі. Для цього необхідна значно менша наповнюваність класів, інша технічна та методична оснащеність, інша підготовка педагогів масової школи та додаткове її забезпечення фахівцями з корекційної педагогіки. Цей шлях триває і ми є учасниками цього процесу.

Західні країни, які мають тут чималий досвід, відмовлялись від фіксованого клінічного діагнозу та користувались суто кількісним визначенням так званого коефіцієнта інтелектуальності, який може змінюватись залежно від навчання і розвитку дитини. Звичайно, такий підхід до діагностики інтелектуального розвитку дитини збіднює її вивчення, не розкриває механізмів виникнення тих чи інших негативних явищ в її пізнавальній діяльності і тому далеко не оптимальний. Чим глибше відставання, чим важче відбувається засвоєння нового досвіду, тим з простішого починають роботу і дрібнішими кроками просуваються вперед, допомагаючи дитині використати наявні можливості. Дуже важливим є розуміння механізмів корекції, володіння конкретними прийомами і застосування їх у власній практиці. Система освіти повинна реагувати на всі потреби учнів, вихованців і особливої уваги вимагає формування інклюзивної культури майбутніх педагогів всіх без винятку спеціальностей. Компетентність вихователів, вчителів є однією з найголовніших умов ефективного інклюзивного навчання, запровадження якого потребує від педагогів нових знань, відкритості, розуміння.

Узагальнюючи вищевикладене, можна підсумувати, що широке запровадження інклюзивної освіти в загальноосвітні заклади має здійснюватись поступово, у міру підготовки кваліфікованих кадрів і зміни ставлення суспільства до дітей особливої категорії, яке змінюється під впливом, в першу чергу, саме вчителів, вихователів, підготовка яких вимагає сьогодні обов'язкового вивчення основ дефектології, корекційного навчання і

виховання, готовності до взаємодії зі спеціалістами різних напрямів – медиками, психологами, соціальними працівниками, вміння пристосувати освітній простір до потреб всіх дітей.

Спеціальних досліджень потребують питання вивчення іноземних мов в інклюзивному середовищі та підготовки майбутніх учителів іноземних мов до роботи в інклюзивному загальноосвітньому закладі.

Список використаної літератури

1. Гладуш, В., Козлінська, А. Кроки запровадження інклюзивної освіти в Україні. *Актуальні проблеми педагогіки*: зб. наук. праць ДНУ ім. Олеся Гончара, редкол.: В.А. Гладуш та ін. 2017. Вип. 4. С. 39-46.

2. Колупаєва, А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія. К.: «Самміт-Книга», 2009. 272 с.

3. Hehir, T., Grindal, T., Freeman, B., Lamoreau, R., Borquaye, Y. & Burke, S. *A summary of the evidence on inclusive education. Report prepared for Instituto Alana, in partnership with ABT Associates.* 2017. Retrieved from: https://alana.org.br/wpcontent/uploads/2016/12/A_Summary_of_the_evidence_on_inclusive_education.pdf

4. Kusnirova, V. *Podpora inkluzie vo vychove vo volnom case.* Ruzomberok: Vydavateľstvo Katolickej univerzity v Ruzomberku, 2018. 140 p.

5. Messiou, K. Research in the field of inclusive education: Time for a rethink? *International Journal of Inclusive Education.* 2017. Vol. 21(2), P. 146-159. DOI: 10.1080/13603116.2016.1223184.

Мудра Світлана

Київський інститут Національної гвардії України

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ І ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ФОРМУВАННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Сутністю професійної підготовки майбутніх фахівців у ЗВО України є процес засвоєння студентами фундаментальних знань, набуття умінь, навичок, компетентностей, які забезпечують їх готовність до успішного виконання професійних функцій, виявлення реалізаційних здатностей особистості, потребу до постійної самоосвіти й саморозвитку [1, с. 194].

Рада Європи визначила перелік з п'яти ключових компетентностей, якими необхідно озброїти випускників в умовах розширення та інтеграції ринків праці, старіння населення континенту, зростання рівня міграції, безробіття і, як наслідок, посилення соціальної нерівності громадян:

1. Політичні та соціальні компетентності.
2. Компетентності, пов'язані з життям у мультикультурному суспільстві.
3. Компетентності, які стосуються володіння усним та писемним мовленням.